

перспективах. Напруження між імперативами безпеки та збереженням індивідуальних прав, трансформація процесів ухвалення правил, обмеження діяльності організацій громадянського суспільства та розмивання довіри – усі ці аспекти становлять сучасні виклики стабільності конституційного ладу в державі. Вирішення цих проблем вимагає об'єднаних зусиль для збалансування імперативів національної безпеки з принципами демократії та прав людини, керуючись ретельним та обдуманим аналізом правових основ, що лежать в основі громадянського суспільства.

Список використаних джерел:

- 1 Ketchen James. Jürgen Habermas' Conception of Legitimation Crisis. McMaster University, 1983. 147p. URL : <https://macsphere.mcmaster.ca/bitstream/11375/10951/1/fulltext.pdf>.
- 2 John Locke. Two Treatises of Government. London: 1823. URL : https://web.archive.org/web/20120717185451id_/http://socserv.mcmaster.ca/~econ/ugcm/3ll3/locke/government.pdf.
- 3 Frank Lovett. Lon Fuller, The Morality of Law. *The Oxford Handbook of Classics in Contemporary Political Theory*. Dec, 2015. URL : <https://cpb-us-w2.wpmucdn.com/sites.wustl.edu/dist/1/627/files/2017/02/2015.-Lon-Fuller-The-Morality-of-Law-2k5gb7c.pdf>.
- 4 Hannah Arendt. Ideology and Terror. *The American Intellectual Tradition Volume II: 1865 to the Present. Sixth edition*. 1953. P. 338-348. URL : https://mrkaminski.weebly.com/uploads/2/3/1/6/23161936/ideology_and_terror_1953--hannah_arendt.pdf.
- 5 Руссо Жан-Жак. Про суспільну угоду, або Принципи політичного права / Пер. з фр. та ком. О. Хома. Київ : Port-Royal, 2001. 349 с.

Інна СЬОМКІНА

доцент кафедри соціальної педагогіки ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка»
кандидат педагогічних наук,
доцент

**ФОРМУВАННЯ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАТИВНОЇ
КОМПЕТЕНТНОСТІ МОЛОДІ ЯК УМОВА ЗАПОБІГАННЯ
ІНФОРМАЦІЙНІЙ ЗБРОЇ АГРЕСОРА**

В умовах сучасного світу, де інформація відіграє ключову роль у формуванні світових поглядів та розумінні подій, важливо, щоб молодь володіла інформаційно-комунікативною компетентністю. Знання та навички в області комунікації допомагають їм критично оцінювати інформацію та уникати маніпуляцій.

Інформаційна зброя стала невід'ємною складовою ведення гібридних воєн та політичних конфліктів. Вона може приймати різні форми: від масової дезінформації та фейкових новин до кібератак на критичну інфраструктуру та маніпулювання соціальними мережами.

Інформаційна зброя також стала невід'ємною складовою війни, яку російська федерація веде проти України вже протягом 10 довгих років. Цей вид агресії має на меті не лише маніпуляцію суспільною думкою, а й дестабілізацію ситуації в країні та порушення її державного суверенітету.

Протистояння інформаційній зброї агресора вимагає комплексного підходу та використання різноманітних інструментів, одним із яких є формування інформаційно-комунікативної компетентності. Особливо в навичках протистояння інформаційній війні має потребу підлітки та молодь, оскільки саме ця вікова категорія ще не має остаточно сформованого критичного мислення і може піддаватися негативному інформаційному впливу.

Молодь є основним користувачем Інтернету та соціальних мереж, тому вона є особливо уразливою до впливу інформаційної зброї. Проте, молодь також може стати активним суб'єктом протидії цим загрозам.

Інформаційна зброя агресора може призвести до маніпуляції думками та перекручення фактів. Молоді люди, які не мають достатньої комунікативної компетентності, можуть стати легкою мішенню для таких маніпуляцій, що може призвести до прийняття невірних рішень або утвердження неправдивої інформації.

Дослідження науковців та аналіз законодавчої бази, показав що поняття «компетентність» розглядається як нова одиниця виміру освіченості особистості, в якій увага акцентується не лише на сумі набутих знань, а й здатності діяти в різноманітних ситуаціях 2.

Комунікативна компетентність включає в себе здатність ефективно спілкуватися, аналізувати інформацію та розуміти її контекст. Ці навички допомагають молоді не лише в обміні думками та ідеями, але і у критичному мисленні, розрізненні правдивої інформації від маніпулятивної та відстоюванні своїх поглядів.

У свою чергу, інформаційно-комунікативна компетентність – це підтверджена здатність особистості застосовувати на практиці інформаційнокомунікаційні технології для задоволення власних потреб і розв'язування суспільнозначущих задач у певній предметній галузі або виді діяльності 1.

Формування інформаційно-комунікативної компетентності в молоді допомагає їм впевнено аналізувати інформацію, розрізняти факти від маніпуляцій та ефективно взаємодіяти з оточуючими. Це дозволяє їм захищати свої погляди, уникати маніпуляцій та бути більш інформованими та обізнаними громадянами.

Основними шляхами формування інформаційно-комунікативної

компетентності в молоді є:

– *інтеграція в освітні програми* – обов'язкове включення освітніх компонентів з комунікативної компетентності, медіаграмотності, формування критичного мислення та аналізу інформації у навчальні плани закладів загальної середньої освіти й освітні програми закладів вищої освіти;

– *розвиток критичного мислення здобувачів освіти через виховну роботу* – організація кураторських годин, тренінгів, семінарів, дискусій, вікторин тощо, спрямованих на навчання молоді аналізувати інформацію, розпізнавати фейки та дезінформацію. Молоді люди, які володіють цим навичками, краще розуміють сутність інформації та можуть аналізувати її з різних точок зору, що робить їх менш вразливими до маніпуляцій;

– *проведення інформаційно-просвітницької діяльності* – залучення здобувачів освіти до неформальної освіти з формування інформаційно-комунікативної компетентності, організація та проведення інформаційних кампаній та заходів, що спрямовані на підвищення рівня інформаційної грамотності серед молоді із залучення компетентних фахівців з державних та громадських організацій;

– *формування цифрової грамотності здобувачів освіти* – навчання молоді використовувати цифрові технології та соціальні мережі відповідально та безпечно за допомогою опанування обов'язкових та вибіркових освітніх компонентів;

– *підвищення рівня усвідомленості молоддю щодо інформаційних загроз в умовах війни* – інформування молоді через групові та масові форми роботи про ризики впливу інформаційної зброї та методи захисту від неї, стимулювання самостійного пошуку інформації, розвиток навичок самостійного пошуку та оцінки достовірності інформації в Інтернеті;

– *співпраця закладів освіти з ЗМІ* – організація спільної роботи з медіа та журналістськими організаціями для надання доступу до об'єктивної та достовірної інформації;

– *створення платформ для обміну досвідом* – організація форумів, воркшопів, семінарів, конференцій та онлайн-курсів для обміну досвідом фахівців у галузі формування інформаційно-комунікативної компетентності;

– *формування та підтримка активної громадянської активності здобувачів освіти* – залучення учнівської молоді до громадських ініціатив та волонтерських проєктів, що сприяють об'єктивному та відкритому обміну інформацією.

Отже, формування інформаційно-комунікативної компетентності серед молоді є важливою передумовою для запобігання використанню інформаційної зброї агресором. Забезпечення доступу до освіти та інформаційних ресурсів, розвиток критичного мислення та вміння аналізувати інформацію – ключові завдання для забезпечення стійкості суспільства перед інформаційними загрозами.

Список використаних джерел

1. Спірін О. М. Система інформаційно-технологічних компетентностей учителя інформатики. *Інформаційно-комунікаційні технології навчання: матеріали міжнар. наук.-практ. конференції*. Умань : ПП Жовтий, 2008. С. 160–162.

2. Хома Т., Малеш М. Формування інформаційно-комунікативної компетентності студентів в умовах коледжу. *Освітологічний дискурс*. 2018, №3-4 (22-23). С. 259–270.

Елеонора СКИБА

професор кафедри гуманітарних
дисциплін та психології
поліцейської діяльності
Дніпровського університету
внутрішніх справ,
доктор філософських наук,
професор

ПЕРСПЕКТИВИ ЗАПРОВАДЖЕННЯ ЗНАТЬ З ГЕНДЕРНОЇ ТЕОРІЇ ДЛЯ ПОДОЛАННЯ ГЕНДЕРНО ЗУМОВЛЕННОГО НАСИЛЬСТВА У СУЧАСНИХ УМОВАХ

Сучасна ситуація вимагає розширювати та змінювати традиційний погляд на можливості поліції щодо боротьби зі злочинністю та запроваджувати нову стратегію запобігання злочинності задля створення безпечного середовища, включаючи формування партнерства з громадянами, які ґрунтуються на взаємній підтримці. Сучасні інновації у цій галузі, пропонуючи прогресивний сучасний підхід, поєднують накопичені знання, спостереження, міркування, що засновані на практичному досвіді з останніми науковими висновками, що допомагає сформуванню нового бачення перспективи співпраці поліції та громадян.

Задля досягнення такої соціально-важливої мети необхідно, щоб поліція своєчасно та відповідально реагувала на потреби, які визначає певна громада. Якщо спілкування представників поліції з населенням є ефективним, воно має відповідні позитивні результати. Такі практики як індивідуальний підхід до вирішення кожної з місцевих проблем і створення плану запобіжної діяльності задля попередження правопорушень забезпечують реалізацію принципів сучасної поліцейської діяльності та успішно створюють підґрунтя для безпечного середовища.

У зв'язку з цим доцільно проаналізувати та визначити яке місце займає безпека серед цінностей людського суспільства. Безпека – є загально визнана основна базова цінність. З кожним новим викликом, що постає перед світовою спільнотою ми все більш чутливіше сприймаємо та свідоміше розуміємо